

Dosarul nr. 3ra-1523/19
3ra-121/20

Prima instanță: Judecătoria Soroca, sediul Central (jud: Gh. Tocaiuc)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu)

DECIZIE

26 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh
Sveatoslav Moldovan

examinând recursurile depuse de Biroul Vamal Nord al Serviciului Vamal al Republicii Moldova și Serviciul Vamal al Republicii Moldova,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Ghervas împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea majorării cuantumului ajutorului lunar suplimentar pentru pierderea întreținătorului prin indexarea în dependența de rata inflației, obligarea efectuării recalculului ajutorului lunar suplimentar acordat copiilor minori pentru pierderea întreținătorului la situația din 01 aprilie a fiecărui an, începând cu 2015 (în limita termenului de prescripție extinctivă), achitarea diferenței sumei bănești neachitate și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 22 octombrie 2019 și a deciziei suplimentare din 22 noiembrie 2019 a Curții de Ape Bălți, prin care s-a admis apelul depus de Tatiana Ghervas reprezentată de avocatul Ludmila Ciuhrii, s-a casat integral hotărârea din 07 februarie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul Central și s-a emis o decizie nouă de admitere a acțiunii,

c o n s t a t ă:

La 19 noiembrie 2018 Tatiana Ghervas reprezentată de avocatul Ludmila Ciuhrii a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Vamal cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea majorării cuantumului ajutorului lunar suplimentar acordat copiilor minori pentru pierderea întreținătorului prin indexarea în dependența de rata inflației, obligarea efectuării recalculului ajutorului lunar suplimentar pentru pierderea întreținătorului la situația din 01 aprilie a fiecărui an, începând cu 2015 (în limita termenului de prescripție extinctivă), achitarea diferenței sumei bănești neachitate și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii avocatul Ludmila Ciuhrii a indicat că Tatiana Ghervas este mama copiilor minori XXXXXX, născută la XXXXXX, și XXXXXX, născut la

XXXXXX, care în urma decesului tatălui lor Vitalie Ghervas (17 septembrie 2010), au rămas fără întreținător.

Până la deces Vitalie Ghervas a activat în funcția de inspector principal în cadrul Biroului Vamal Bălți, în prezent Biroul Vamal Nord al Serviciului Vamal.

Prin ordinul nr. 1280-p din 12 noiembrie 2010 al Serviciului Vamal, în temeiul art.37 alin. (1) din Legea serviciului în organele vamale nr. 1150 din 20 iulie 2000, în legătură cu decesul în exercițiul funcției a colaboratorului vamal Vitalie Ghervas, inspector principal al Biroului Vamal Bălți, s-a acordat Tatianeii Ghervas, soția decedatului, indemnizație unică, echivalentă cu mijloacele bănești de întreținere pe 10 ani ale decedatului în dependență de ultima lui funcție în organul vamal.

Minorilor XXXXXX și XXXXXX, întreținuți de cel decedat, li s-a acordat un ajutor lunar suplimentar echivalent cu suma medie a salariului lunar al lui Vitalie Ghervas, până la împlinirea vârstei de 18 ani.

Ajutorul lunar a fost stabilit în mărime de 3414 lei, pe care Tatiana Ghervas îl primește lunar pentru întreținerea copiilor minori pe parcursul a 8 ani.

În perioada menționată salariul inspectorului principal a fost majorat, din care motive Tatiana Ghervas s-a adresat Serviciului Vamal cu cereri în vederea majorării ajutorului lunar suplimentar pentru pierderea întreținătorului copiilor săi, însă a primit refuz.

Conform legislației în vigoare organul vamal este obligat să efectueze recalcularea cuantumului ajutorului lunar suplimentar în dependență de rata inflației la 01 aprilie a fiecărui an.

La 03 august 2018 Tatiana Ghervas s-a adresat Serviciului Vamal cu cerere, solicitând majorarea cuantumului ajutorului lunar suplimentar acordat prin ordinul nr.1280-p din 12 noiembrie 2010 minorilor XXXXXX și XXXXXX pentru pierderea întreținătorului Vitalie Ghervas, decedat la 17 septembrie 2010, prin indexare în dependență de rata inflației.

Prin răspunsul nr. 28/11-15449 din 07 septembrie 2018 al Serviciului Vamal, s-a comunicat că, luând în considerare complexitatea cererii, amplificată de noile prevederi legale referitoare la garanțiile sociale ale funcționarului vamal și familiei acestuia, stabilite la art. 48 din Legea cu privire la Serviciul Vamal nr. 302 din 21 decembrie 2017, în vigoare din 02 iunie 2018, acest ajutor nu mai este prevăzut de lege.

Concomitent, s-a adus la cunoștință că prin scrisoarea nr. 28/11-15326 din 06 septembrie 2018 a fost solicitată opinia Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, iar despre rezultatul examinării cererii Tatiana Ghervas va fi informată ulterior, însă nu a primit niciun răspuns.

Din cauza situației materiale precare este nevoită să se adreseze cu prezenta acțiune, având în vedere că zi de zi cresc necesitățile pentru creșterea și educarea copiilor săi minori.

În temeiul art. 47 din Constituția Republicii Moldova, art. 609 alin. (5), art. 1421 alin. (3) din Codul civil și prevederilor Legii privind modul de recalculare a sumei de compensare a pagubei cauzate angajaților în urma mutilării sau a altor vătămări ale sănătății în timpul exercitării obligațiilor de serviciu nr. 278 din 11 februarie 1999, Tatiana Ghervas reprezentată de avocatul Ludmila Ciuhrii a solicitat admiterea acțiunii, obligarea Serviciului Vamal să majoreze cuantumul ajutorului lunar suplimentar acordat minorilor XXXXXX și XXXXXX pentru pierderea întreținătorului Vitalie Ghervas, prin indexare în dependență de rata inflației; obligarea Serviciului Vamal să efectueze calculul ajutorului lunar suplimentar acordat minorilor pentru pierderea întreținătorului la situația

de 01 aprilie a fiecărui an, începând cu anul 2015 (în limita termenului de prescripție extinctivă), achitarea diferenței bănești neachitate, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin cererea din 14 ianuarie 2019 Tatiana Ghervas reprezentată de avocatul Ludmila Ciuhrii a solicitat atragerea în proces în calitate de copârât a Biroului Vamal Nord (f.d.41).

Prin încheierea din 14 ianuarie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul Central, a fost atras în proces în calitate de copârât Biroul Vamal Nord.

Prin hotărârea din 07 februarie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul Central, acțiunea Tatianeii Ghervas a fost respinsă ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

Prima instanță a motivat soluția că răspunsul la cererea prealabilă din 03 august 2018 a fost dat Tatianeii Ghervas la 07 septembrie 2018, termenul-limită de depunere a acțiunii a fost 07 octombrie 2018, însă cererea de chemare în judecată a fost depusă la 19 noiembrie 2018, cu omiterea evidentă a termenului de 30 de zile prevăzut de art. 17 din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

La 11 martie 2019 Tatiana Ghervas reprezentată de avocatul Ludmila Ciuhrii a depus apel împotriva hotărârii din 07 februarie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul Central, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei decizii noi de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 22 octombrie 2019 a Curții de Apel Bălți, s-a admis apelul depus de Tatiana Ghervas reprezentată de avocatul Ludmila Ciuhrii, s-a casat integral hotărârea din 07 februarie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul Central și s-a emis o decizie nouă de admitere a cererii de chemare în judecată.

S-au obligat Serviciul Vamal și Biroul Vamal Nord să recalculeze suma inițială de compensare a pagubei stabilită prin ordinul nr. 1280-p din 12 noiembrie 2010 a Serviciului Vamal prin stabilirea coeficientului individual de recalculare egal cu raportul dintre salariul mediu lunar pe țară din anul precedent anului curent de plată a sumei de compensare a pagubei și salariul mediu lunar pe țară din anii ale căror luni au fost incluse în calculul salariului mediu din care s-a calculat suma inițială de compensare a pagubei începând cu anul 2015, iar ulterior începând cu 01 aprilie al fiecărui an, până la atingerea majoratului de către copii minori XXXXXX și XXXXXX.

Instanța de apel a motivat soluția că cererea prealabilă din 07 august 2018 a Tatianeii Ghervas nu a fost soluționată de Serviciul Vamal, nu a fost dat un răspuns concret în termenul stabilit de lege, din care motiv la 19 noiembrie 2018 Tatiana Ghervas reprezentată de avocatul Ludmila Ciuhrii s-a adresat în instanța de judecată.

Instanța de apel cu trimitere la art. 206 alin. (1) lit. c), art. 208 alin. (4) și art. 209 alin. (3) din Codul administrativ, a stabilit că cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Ghervas este o acțiune în realizare pentru care nu există termen de înaintare a acțiunii în contencios administrativ, din care considerente nu a constatat omiterea termenului de adresare în judecată.

Referitor la fondul acțiunii, instanța de apel a stabilit că reieșind din prevederile art.1421 alin. (3) din Codul civil și Legii art. 278 din 11.02.1999 privind modul de recalculare a sumei de compensare a pagubei cauzate angajaților în urma mutilării sau a altor vătămări ale sănătății în timpul exercitării obligațiilor de serviciu (art. 1 alin. (1) și art. 4 alin. (1) și (2), art. 5, sumele calculate pentru ajutorul lunar suplimentar acordat copiilor minori ale defunctului Vitalie Ghervas, urmează să fie indexate în condițiile legale prin stabilirea coeficientului individual de recalculare, egal cu raportul dintre salariul mediu lunar pe țară din anul precedent anului curent de plată a sumei de

compensare a pagubei și salariul mediu lunar pe țară din anii ale căror luni au fost incluse în calculul salariului mediu din care s-a calculat suma inițială de compensare a pagubei începând cu 01 aprilie al fiecărui an, începând cu anul 2015 până la atingerea majoratului copiilor minori.

Or, o asemenea recalculare nu a fost efectuată de Serviciul Vamal și Biroul Vamal Nord din motiv că Legea nr. 302 din 21 decembrie 2017, în vigoare din 02 iunie 2018, nu prevede astfel de ajutor material.

Tatiana Ghervas, până la intrarea în vigoare a Legii nr. 302 din 21 decembrie 2017, din anul 2010 a beneficiat de dreptul la ajutor lunar suplimentar acordat minorilor XXXXXX și XXXXXX, în urma pierderii întreținătorului Vitalie Ghervas în temeiul Legii art. 37 alin. (1) și Legea nr. 1150 din 20 iulie 2000.

Articolul 48 din Legea nr. 302 din 21 decembrie 2017, la care face referire organul vamal, nu este aplicabil speței, deoarece nu are efect retroactiv.

Tatiana Ghervas deja a obținut dreptul de a primi ajutor lunar pentru pierderea întreținătorului prin ordinul nr. 1280-p din 12 noiembrie 2010 al Serviciului Vamal, care nu a fost anulat, sumele stabilite anterior urmează a fi recalculate în condițiile Legii nr.278 din 11 februarie 1999, cu modificările ulterioare.

Faptul că art. 48 din Legea nr. 302 din 21 decembrie 2017, (adoptat ulterior emiterii ordinului nr. 1280-p din 12 noiembrie 2010 a Serviciului Vamal), nu mai prevede acordarea ajutorului lunar suplimentar minorilor întreținuți de cel decedat, această situație nu constituie temei pentru nerecalcularea sumelor atribuite odată în temeiul art.37 din Legea serviciului în organele vamale, abrogată la 02 iunie 2018, or, Tatiana Ghervas a dobândit dreptul de a întreține copiii săi minori din contul ajutorului lunar calculat din suma medie a salariului lunar al colaboratorului vamal Vitalie Ghervas – inspector principal vamal (decedat), iar norma de drept invocată de pârâți nu este aplicabilă speței, întrucât nu are efect retroactiv.

La 13 noiembrie 2019 Biroul Vamal Nord a depus recurs nemotivat împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 22 octombrie 2019 a Curții de Apel Bălți, cu menținerea hotărârii din 07 februarie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul Central (f.d. 140-141).

Concomitent, a invocat că partea motivată a recursului o va prezenta după ce va lua cunoștință de decizia integrală a instanței de apel.

La 21 noiembrie 2019 și la 22 noiembrie 2019 Serviciul Vamal a depus recurs nemotivat împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 22 octombrie 2019 a Curții de Apel Bălți, cu menținerea hotărârii din 07 februarie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul Central (f.d. 143-145, 152-155).

Totodată, a invocat că partea motivată o va prezenta după ce va lua cunoștință de decizia integrală a instanței de apel.

Prin decizia suplimentară din 22 noiembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, s-a încasat în mod solidar din contul Serviciului Vamal și Biroului Vamal Nord în beneficiul Tatiane Ghervas suma de 5000 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

La 04 decembrie 2019 Biroul Vamal Nord, prin intermediul poștei electronice, a depus recurs motivat împotriva deciziei instanței de apel, iar la 08 decembrie 2019, prin intermediul oficiului poștal, a prezentat recursul motivat în original, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 22 octombrie 2019 și a deciziei suplimentare din 22 noiembrie 2019 emise de Curtea de Apel Bălți, cu menținerea hotărârii din 07 februarie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul Central.

În motivarea recursului a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, declarând că Curtea de Apel Bălți a examinat superficial prezenta speță, cu interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material, în special nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și anume, art. 17 din Legea contenciosului administrativ nr. 793/2000, or, acțiunea înaintată de Tatiana Ghervas a fost depusă cu omiterea termenului de prescripție.

Instanța de apel eronat a obligat Biroul Vamal Nord să efectueze recalcularea ajutorului lunar suplimentar pentru pierderea întreținătorului, deoarece angajator al funcționarilor vamali este Serviciul Vamal și nicidecum Biroul Vamal Nord.

Funcționarul vamal este repartizat de către Serviciul Vamal pentru a-și exercita obligațiunile de serviciu într-o subdiviziune teritorială.

Cu atât mai mult, că ordinul nr. 1280-p din 12 noiembrie 2010, prin care Tatianeii Ghervas i s-a acordat indemnizație unică și ajutorul lunar suplimentar pentru pierderea întreținătorului, a fost emis de Serviciul Vamal.

Astfel, acțiunea urma a fi înaintată doar față de angajator – Serviciul Vamal, dar nu față de Biroul Vamal Nord, care este o subdiviziune teritorială a acesteia.

Referitor la cheltuielile de judecată în mărime de 5000 de lei încasate prin decizia suplimentară din 22 noiembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, acestea sunt ireale și prea exagerate, or, intimata Tatiana Ghervas nu a prezentat probe că a suportat cheltuieli de judecată în această sumă.

La 03 decembrie 2019, la 04 decembrie 2019 și ulterior la 10 decembrie 2019 în adresa Tatianeii Ghervas și avocatului acesteia Ludmila Ciuhrii au fost expediată copiile recursurilor depuse de Biroul Vamal Nord și Serviciul Vamal, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, însă acestea nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv (f.d. 162, 171, 179).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr.793 din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

Conform art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Conform art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultând din aceeași normă legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va examina admisibilitatea cererii de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Conform art.195 Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

Prin încheierea din 12 februarie 2020 a Curții Supreme de Justiție, recursurile depuse de Biroul Vamal Nord al Serviciului Vamal al Republicii Moldova și Serviciul Vamal al Republicii Moldova împotriva deciziei din 22 octombrie 2019 și a deciziei suplimentare din 22 noiembrie 2019 ale Curții de Apel Bălți au fost numite pentru examinare în complet de 05 judecători.

Privitor la recursul Serviciului Vamal.

Recursul Serviciului Vamal necesită să fie respins, din următoarele motive.

Conform art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Din actele cauzei rezultă că la 22 octombrie 2019 Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia recurată (f.d. 131-136).

La 21 noiembrie 2019 Serviciul Vamal, prin intermediul poștei electronice: dorin.pascaru@custmos.gov.md, a depus recurs nemotivat la adresa electronică a Curții de Apel Bălți: cab@justice.md, împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 22 octombrie 2019 a Curții de Apel Bălți, cu menținerea hotărârii primei instanțe (f.d. 143-146).

Suplimentar, a invocat că motivele recursului le va prezenta ulterior după ce va lua cunoștință de decizia integrală a instanței de apel.

Tot la 21 noiembrie 2019 Serviciul Vamal, prin intermediul oficiului poștal, a depus recurs nemotivat împotriva deciziei instanței de apel (f.d. 152-155).

La 22 noiembrie 2019 Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizie suplimentară la decizia din 22 octombrie 2019, prin care a dispus încasarea în mod solidar din contul Serviciului Vamal și Biroului Vamal Nord în beneficiul Tatianeii Ghervas a sumei de 5000 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată (f.d. 157-159).

Despre ședința de judecată din 22 noiembrie 2019 părțile și participanții la proces, inclusiv Serviciul Vamal, au fost înștiințați în mod legal la data de 21 noiembrie 2019 prin intermediul poștei electronice (f.d. 147-151).

La 25 noiembrie 2019 Curtea de Apel Bălți a expediat în adresa părților, inclusiv Serviciului Vamal, copia deciziei integrale din 22 octombrie 2019, a deciziei suplimentare din 22 noiembrie 2019, care au fost recepționate de către recurent la 29 noiembrie 2019, fapt ce rezultă din avizul poștal de recepție (f.d. 160, 181).

Serviciul Vamal, contrar prevederilor art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, nu a prezentat în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei integrale a instanței de apel (28 noiembrie 2019), adică până la 28 decembrie 2019 inclusiv, motivarea recursului.

În acest context, se atestă cu certitudine că prezentul recurs a fost depus de Serviciul Vamal cu încălcarea prevederilor 245 alin. (2) din Codul administrativ, adică fără prezentarea părții motivate a acestuia în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, ceea ce la caz condiționează declararea recursului acestuia ca inadmisibil.

Privitor la recursul Biroului Vamal Nord.

Recursul depus de Biroul Vamal Nord împotriva deciziei din 22 octombrie 2019 și a deciziei suplimentare din 22 noiembrie 2019 emise de Curtea de Apel Bălți, a fost depus în termen, având în vedere că copiile acestor decizii Biroul Vamal Nord le-a recepționat la 27 noiembrie 2019, fapt ce rezultă din avizul poștal de recepție și ștampila instituției date aplicată pe scrisoarea instanței de apel (f.d. 165-166, 170 verso, 177).

Examinând temeiurile recursului depus de Biroul Vamal Nord în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a casa parțial decizia instanței de apel și de a emite o altă decizie în partea casată din următoarele motive.

Conform art. 248 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție casează parțial decizia instanței de apel și emite o altă decizie în partea casată.

După cum denotă actele cauzei, prin ordinul Serviciului Vamal nr. 1210/v din 12 noiembrie 2010 „Cu privire la acordarea îndemnizației unice în legătură cu decesul în exercițiul funcției a colaboratorului vamal Vitalie Ghervas, inspector principal al Biroului Vamal Bălți”, pct. 2 minorilor XXXXXX, a.n. XXXXXX și XXXXXX, a.n. XXXXXX întreținuți de decedat, li s-a acordat ajutor lunar suplimentar echivalent cu suma medie a salariului lunar al acestuia, până la împlinirea vârstei de 18 ani. (f.d. 7)

Conform extraselor din contul bancar Tatiana Ghervas încasează lunar suma de 3414 lei indemnizație, ajutor material pentru pierderea întreținătorului, această sumă nefiind indexată pe parcursul anilor, din momentul acordării (f.d. 49-51).

Tatiana Ghervas prin intermediul avocatului Ludmila Ciuhrii s-a adresat cu cerere prealabilă către directorul general al Serviciului Vamal, privind majorarea cuantumului ajutorului suplimentar acordat prin ordinul Serviciului Vamal nr. 1210/v din 12 noiembrie 2010, pct. 2 minorilor XXXXXX și XXXXXX pentru pierderea întreținătorului, prin indexare în dependență de rata inflației. (f.d.8-9)

Prin scrisoarea nr. 28/11-15449 din 07 septembrie 2018 Serviciul Vamal a informat-o pe Tatiana Ghervas cu referire la solicitarea majorării ajutorului lunar suplimentar acordat minorilor întreținuți de Vitalie Ghervas, pe cazul dat Serviciul Vamal a solicitat opinia Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, iar despre rezultatul examinării cererii va fi ulterior informată. (f.d.11)

La 19 noiembrie 2018 Tatiana Ghervas reprezentată de avocatul Ludmila Ciuhrii a depus prezenta cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Vamal cu privire la majorarea cuantumului ajutorului lunar suplimentar acordat copiilor minori pentru pierderea întreținătorului prin indexarea în dependența de rata inflației, obligarea efectuării recalculului ajutorului lunar suplimentar pentru pierderea întreținătorului la situația din 01 aprilie a fiecărui an, începând cu 2015 (în limita termenului de prescripție extinctivă), achitarea diferenței sumei bănești neachitate și compensarea cheltuielilor de judecată

Prin cererea din 14 ianuarie 2019 Tatiana Ghervas a solicitat atragerea în proces în calitate de copârât a Biroului Vamal Nord (f.d.41)

Prin încheierea din 14 ianuarie 2019 a Judecătoriei Soroca, sediul Central, a fost atras în proces în calitate de copârât Biroul Vamal Nord (f.d.43).

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță a respins acțiunea ca fiind depusă cu încălcarea termenului de prescripție (f.d.57).

Judecând cauza în ordine de apel, Curtea de Apel Bălți a admis apelul declarat de Tatiana Ghervas reprezentată de avocatul Ludmila Ciuhrii, a casat hotărârea primei instanțe și a pronunțat o hotărâre nouă de admitere a acțiunii (f.d. 131).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție analizând materialele dosarului în raport cu normele juridice ce guvernează raportul juridic litigios, consideră că, concluziile instanței de apel expuse în hotărâre, în partea ce ține de obligarea Biroului Vamal Nord să recalculeze suma inițială de compensare a pagubei stabilită prin Ordinul nr.1210-/V din 12 noiembrie 2010 al Serviciului Vamal al Republicii Moldova, prin stabilirea coeficientului individual de recalculare, egal cu raportul dintre salariul mediu lunar pe țară din anul precedent anului curent de plată a sumei de compensare a pagubei și salariul mediu lunar pe țară din anii ale căror luni au fost incluse în calculul salariului mediu din care s-a calculat suma inițială de compensare a pagubei începând cu anul 2015, iar ulterior începând cu 01 aprilie al fiecărui an, până la atingerea majoratului de către copii minori XXXXXX, a.n. XXXXXX și XXXXXX, a.n. XXXXXX, precum și încasarea în mod solidar din contul acestuia a sumei de 5000 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei.

Instanța de apel la examinarea cauzei a aplicat eronat normele de drept material și procedural și nu a dat apreciere corespunzătoare probelor administrate.

Conform art.1 alin.(2) al Legii cu privire la Serviciul Vamal nr. 302 din 21 decembrie 2017, Serviciul Vamal este o autoritate administrativă aflată în subordinea Ministerului Finanțelor, care exercită funcțiile și atribuțiile ce îi revin și implementează politica vamală a statului prin aplicarea uniformă și imparțială a legislației în domeniul vamal în scopul asigurării, în limita competențelor sale, a securității economice a statului. Serviciul Vamal dispune de autonomie administrativă și decizională, respectând prevederile legislației în vigoare.

Conform art. 5 alin.(2) lit.a) și b) și alin.(3) al aceleiași Legi, din Serviciul Vamal fac parte: aparatul central, birourile vamale, ca subdiviziuni teritoriale cu personalitate juridică, aflate în subordinea aparatului central.

Aparatul central al Serviciului Vamal și birourile vamale sînt persoane juridice de drept public, care dispun de ștampilă cu Stema de Stat a Republicii Moldova, de conturi trezoreriale și sînt finanțate de la bugetul de stat.

Conform art.10 alin.(1) al Legii enunțate, Serviciul Vamal este finanțat de la bugetul de stat, în limita alocațiilor bugetare aprobate prin legea bugetară anuală.

În conformitate cu art. 59 alin. (1) din Codul de procedură civilă, parte în proces (reclamant sau pârât) poate fi orice persoană fizică sau juridică prezumată, la momentul intentării procesului, ca subiect al raportului material litigios.

Vitalie Ghervas a activat în calitate de inspector principal al Biroului Vamal Bălți, subdiviziune a Serviciului Vamal al Republicii Moldova.

Ordinul nr. 1210/v din 12 noiembrie 2010 „Cu privire la acordarea îndemnizației unice în legătură cu decesul în exercițiul funcțiunii a colaboratorului vamal Vitalie Ghervas, inspector principal al Biroului Vamal Bălți”, prin care s-a acordat un ajutor lunar suplimentar echivalent cu suma medie a salariului lunar al difunctului, până la împlinirea vârstei de 18 ani minorilor XXXXXX și XXXXXX întreținuți de decedat, a fost emis de directorul general al Serviciului Vamal.

Prin urmare, în calitate de pârât urma să figureze Serviciul Vamal al Republicii Moldova, dar nu Biroul Vamal Nord.

Așadar, Biroul Vamal Nord este pârât necorespunzător în prezenta acțiune, or, legislația în vigoare cert stabilește că debitor al obligației de achitare a sumelor bănești ce rezultă din raporturile de muncă poate fi entitatea în subordinea căruia activează creditorul obligației la momentul înaintării acțiunii în modul prevăzut de lege.

Calitatea de debitor al obligației de plată a sumelor bănești solicitate de către Tatiana Ghervas în prezenta cauză o are Serviciului Vamal al Republicii Moldova.

Mai mult, Tatiana Ghervas în cererea de chemare în judecată nu a solicitat încasarea unor sume de bani de la Biroul Vamal Nord.

Astfel, instanța de apel prin hotărârea emisă a depășit limitele pretențiilor înaintate de reclamanta Tatiana Ghervas.

Din considerentele menționate și având în vedere că decizia instanței de apel în partea obligării Biroului Vamal Nord să recalculeze suma inițială de compensare a pagubei stabilită prin Ordinul nr.1210-/V din 12 noiembrie 2010 al Serviciului Vamal al Republicii Moldova, prin stabilirea coeficientului individual de recalculare, egal cu raportul dintre salariul mediu lunar pe țară din anul precedent anului curent de plată a sumei de compensare a pagubei și salariul mediu lunar pe țară din anii ale căror luni au fost incluse în calculul salariului mediu din care s-a calculat suma inițială de compensare a pagubei începând cu anul 2015, iar ulterior începând cu 01 aprilie al fiecărui an, până la atingerea majoratului de către copii minori XXXXXX, a.n. XXXXXX și XXXXXX, a.n. XXXXXX, precum și încasarea în mod solidar din contul acestuia a sumei de 5000 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată este emisă cu încălcarea normelor de drept material și procedural, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Biroul Vamal Nord, de a casa parțial decizia din 22 octombrie 2019 și decizia suplimentară din 22 noiembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, cu emiterea în această parte a unei decizii noi de respingere a acestor pretenții.

În rest, decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, se mențin.

În conformitate cu art. 195, 258 alin. (3), 246 alin.(2) lit. e), 248 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, art. 445¹ Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul depus de Serviciul Vamal al Republicii Moldova.

Se admite recursul declarat de către Biroul Vamal Nord al Serviciului Vamal al Republicii Moldova.

Se casează decizia din 22 octombrie 2019 și decizia suplimentară din 22 noiembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, în partea ce ține de obligarea Biroul Vamal Nord să recalculeze suma inițială de compensare a pagubei stabilită prin ordinul nr.1210-/V din 12 noiembrie 2010 al Serviciului Vamal al Republicii Moldova prin stabilirea coeficientului individual de recalculare, egal cu raportul dintre salariul mediu lunar pe țară din anul precedent anului curent de plată a sumei de compensare a pagubei și salariul mediu lunar pe țară din anii ale căror luni au fost incluse în calculul salariului mediu din care s-a calculat suma inițială de compensare a pagubei începând cu anul 2015, iar ulterior începând cu 01 aprilie al fiecărui an, până la atingerea majoratului de către copii minori XXXXXX, a.n. XXXXXX și XXXXXX, a.n. XXXXXX, precum și

încasarea în mod solidar din contul acestuia a sumei de 5000 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată și se emite o decizie nouă prin care:

Se resping pretențiile Tatianeii Ghervas împotriva Biroului Vamal Nord cu privire la obligarea Biroul Vamal Nord să recalculeze suma inițială de compensare a pagubei stabilită prin Ordinul nr.1210-/V din 12 noiembrie 2010 al Serviciului Vamal al Republicii Moldova, prin stabilirea coeficientului individual de recalculare, egal cu raportul dintre salariul mediu lunar pe țară din anul precedent anului curent de plată a sumei de compensare a pagubei și salariul mediu lunar pe țară din anii ale căror luni au fost incluse în calculul salariului mediu din care s-a calculat suma inițială de compensare a pagubei începând cu anul 2015, iar ulterior începând cu 01 aprilie al fiecărui an, până la atingerea majoratului de către copii minori XXXXXX, a.n. XXXXXX și XXXXXX, a.n. XXXXXX, precum și încasarea în mod solidar din contul acestuia a sumei de 5000 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată

În rest, decizia din 22 octombrie 2019 și decizia suplimentară din 22 noiembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Maria Ghervas

Nina Vascan

Victor Burduh

Sveatoslav Moldovan